

BIULETYN EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

4 (24)/2013

NIEZWYKŁA SZANSA DLA ZWYKŁYCH LUDZI

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*Spokoju i pogody ducha,
radości i zapału do życia,
na nadchodzące święta Bożego Narodzenia
i na cały rok 2014*

życzy

*Radosław Mołoń
Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego*

*oraz
Dyrekcja i Pracownicy
Departamentu Funduszy Europejskich
Urzędu Marszałkowskiego*

Radosław Mołoń
Wicemarszałek Województwa
Dolnośląskiego

Szanowne Państwo,

przypomnijmy, że w ramach komponentu regionalnego PO KL na lata 2007-2013 otrzymaliśmy ponad 2 mld złotych. Dzięki tym środkom, poprzez działania skupione wokół czterech priorytetów: zatrudnienia, integracji społecznej, adaptacyjności i transferu wiedzy oraz edukacji, do połowy bieżącego roku objęliśmy wsparciem blisko 400 tysięcy Dolnoślązaków.

Obecnie trwa ocena wniosków złożonych w ramach ostatnich tegorocznych konkursów w zakresie edukacji. Dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansujemy projekty edukacyjne, ponad 8 300 dzieci mogło uczęszczać do 210 placówek przedszkolnych, w bezpłatnych, dodatkowych zajęciach uczestniczyło blisko 107 tysięcy uczniów szkół ogólnokształcących, a ponad 5 600 nauczycieli doskonalilo swoje zawodowe kwalifikacje i umiejętności.

Projekty edukacyjne są pozytywnie oceniane już teraz, jednak ich faktyczne rezultaty będą widoczne dopiero w perspektywie kilku czy kilkunastu lat, kiedy obecni uczniowie wejdą na rynek pracy. Chcemy, aby uczestnicy naszych projektów już na etapie szkolnym otrzymali jak najlepsze przygotowanie merytoryczne i praktyczne do wykonywania zawodu.

Taki cel przyświeca również modernizacji systemu kształcenia zawodowego w województwie. W pierwszej edycji projektu, zrealizowanej w latach 2009-2011, uczestniczyło prawie 30 tysięcy uczniów. W ramach *Moderнизacji kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II*, która zakończy się w połowie 2015 roku, planujemy objąć wsparciem ponad 55 tysięcy kolejnych uczniów kształcących się zawodowo w 14 kluczowych dla rozwoju regionu branżach. Dzięki temu wzrosną zarówno ich szanse edukacyjne, jak i konkurencyjność na rynku pracy.

W nowym Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2014-2020, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, edukacja pozostanie jednym z kluczowych obszarów wsparcia. W następnych latach nasze działania nadal będą koncentrowały się m.in. na podniesieniu jakości edukacji od poziomu przedszkolnego po szkoły ponadgimnazjalne oraz umożliwieniu kształcenia się przez całe życie. Wspieranie rozwoju szkół, doskonalenie metod i warunków nauczania, powiązanie nauki z wymogami gospodarki i rynku pracy – to inwestycje długofalowe, kosztowne, ale niezbędne dla nowoczesnego społeczeństwa XXI wieku.

Więcej o założeniach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 oraz projektach realizowanych w ramach PO KL przeczytaj Państwo na kolejnych stronach.

Zapraszam do lektury.

Radosław Mołoń

Stypendia dla innowacyjnych doktorantów

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Wydział Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

Już szósty rok Samorząd Województwa Dolnośląskiego wspiera doktorantów prowadzących innowacyjne badania naukowe. Od 2008 roku stypendia otrzymało ponad 350 młodych naukowców, a w ciągu najbliższych 2 lat planowana jest rekrutacja kolejnych 170 osób.

W obecnie realizowanym projekcie *Grant Plus* doktoranci mogą starać się o stypendium na okres do 12 miesięcy i otrzymać nawet 50 tys. złotych. Kolejny, trzeci nabór wniosków rozpocznie się 2 kwietnia przyszłego roku i potrwa do 30 maja.

Wsparciem objęci zostali młodzi naukowcy kształcący się na kierunkach matematyczno-przyrodniczych i technologicznych (SMT) oraz zgodnych z *Regionalną Strategią Innowacji dla Województwa Dolnośląskiego*. Premiuwane są osoby, których badania najlepiej przyczynią się do rozwoju województwa oraz mają największy potencjał wdrożeniowy w przemyśle. Oceniany jest także dotychczasowy dorobek naukowy, stopień zaawansowania przewodu doktorskiego, poziom innowacyjności prowadzonych badań, zakres i przydatność nawiązanej współpracy z przedsiębiorcą.

Warunkiem otrzymania stypendium jest wywiązywanie się z nałożonych obowiązków, do których należy inwestowanie we własny rozwój, m.in. konieczność podnoszenia kwalifikacji, udział w konferencjach naukowych w kraju i za granicą, publikacja artykułów w czasopismach naukowych. Stypendium umożliwia doktorantom prowadzenie badań naukowych bez konieczności poszukiwania dodatkowych źródeł zarobku.

Zarówno model obowiązkowego nawiązania przez doktoranta współpracy z firmami, jak również sposób oceny merytorycznej wniosków w projekcie *Grant Plus* oraz *Przedsiębiorczy doktorant – inwestycja w innowacyjny rozwój regionu*, są unikatowe w skali kraju. Każdy wniosek oceniany jest indywidualnie przez dwóch niezależnych recenzentów rekrutowanych z całej Polski, co pozwala

Na Dolnym Śląsku od 2008 roku realizowane są systemowe projekty stypendialne, których celem jest poprawa innowacyjności i zwiększenie konkurencyjności województwa dzięki inwestowaniu w młode kadry naukowe. Główny nacisk położono na inicjowanie, na poziomie regionu, współpracy środowisk doktorantów z miejscowymi przedsiębiorcami.

Jednym z kryteriów przystąpienia do projektu stypendialnego jest podpisanie przez doktoranta porozumienia o współpracy z co najmniej jedną dolnośląską firmą oraz realizacja wspólnie określonych założeń tego porozumienia. Takie rozwiązanie stworzyło niezwykle potencjał dla transferu wiedzy z ośrodków naukowych do przedsiębiorstw oraz dało szansę młodym naukowcom na skomercjalizowanie opracowanych przez nich rozwiązań. Dotychczas zrealizowano dwa tego typu projekty – *Grant – wsparcie prac badawczych poprzez stypendia naukowe dla doktorantów* (w latach 2008-2010) oraz *Przedsiębiorczy doktorant – inwestycja w innowacyjny rozwój regionu* (w latach 2010 - 2013).

na wyeliminowanie badań o niewielkim potencjale innowacyjnym.

Wśród osób biorących udział w projekcie *Przedsiębiorczy doktorant – inwestycja w innowacyjny rozwój regionu* przeprowadzono badanie ewaluacyjne. Wynika z niego, że uczestnicy projektu, pomimo początkowej niechęci zdołali przełamać bariery utrudniające współpracę pomiędzy nauką i przemysłem. Doktoranci nie tylko nawiązali nowe kontakty ze specjalistami – praktykami w swoich dziedzinach (90% ankietowanych), ale również osiągnęli wyższy niż założono

stan zaawansowania pracy doktorskiej (80% ankietowanych). Jednak najważniejszym rezultatem było wdrożenie wyników badań w przedsiębiorstwach (w momencie przeprowadzania ewaluacji stan wdrożenia deklarowało 21% badanych, a około 70 % przewidywało wdrożenie w najbliższej przyszłości). Dodatkowo, co najmniej 45% uczestników zakładało kontynuację nawiązanej współpracy po zakończeniu udziału w projekcie. Takie efekty były możliwe do uzyskania dzięki podstawowym założeniom dolnośląskich projektów stypendialnych, które promują współpracę naukowców i przedsiębiorców.

OPINIE DOKTORANTÓW

– *Udział w projekcie pozwolił mi poznać zasady współpracy z przemysłem, pomógł odnaleźć partnerów do współpracy na przyszłość, dał dostęp do rzeczywistych instalacji przemysłowych i pogląd o problemach związanych z ich eksploatacją. Zachęcił również do poszerzenia wiedzy w zakresie pokrewnym tematowi doktoratu.*

– *Dzięki współpracy nawiązanej w projekcie otwarto Oddział Okulistyczny z Poradnią Okulistyczną, rozszerzając dotychczasowy profil działalności przedsiębiorcy. Uczestnicząc w pracy Oddziału, mam zamiar kontynuować założenia swojego projektu badawczego.*

– *Udział w projekcie umożliwił mi wymianę doświadczeń oraz rozszerzenie wcześniej zaplanowanego zakresu badań. W ich wyniku, w celu poprawy jakości krajowej dziczyzny, powstał zgłoszony do opatentowania „Rozpinacz do zawieszania tusz zwierząt”. Kolejne rozwiązanie dotyczące sposobu wykorzystania preparatu zawierającego substancje bakteriostatyczne jest w trakcie opracowywania.*

– *Mając przetartą ścieżkę w firmie, która w dalszym ciągu wyraża chęć współpracy, będę miał możliwość przetestowania otrzymanych związków w warunkach przemysłowych. A firma będzie miała dostęp do nowatorskich metod analitycznych, dzięki którym zostawi konkurencję w tyle.*

– *Nawiązałem nowe kontakty z ośrodkami badawczymi oraz naukowcami w Europie i Stanach Zjednoczonych.(...) Przewiduję kontynuację współpracy w formie dwustronnych konsultacji.*

– *Udało mi się nawiązać współpracę na bardzo szerokiej płaszczyźnie z małymi i dużymi podmiotami, charakteryzującymi się różnym profi-*

lem działalności, jak produkcja win, budowa biogazowni, oczyszczanie ścieków. Dzięki temu miałem możliwość zdobycia specjalistycznej wiedzy i doświadczenia, które okazały się być niezwykle przydatne w toku realizowanych przeze mnie badań.

– *Kontynuowana będzie współpraca z przedsiębiorstwami, z którymi została podpisana umowa na przeprowadzenie badań właściwości fizyko-chemicznych paliwa, a także z projektowaniem nowej linii produkcji paliwa do nowego przeznaczenia.*

– *Dzięki projektowi mogłem bez problemu komercjalizować wyniki moich badań w kraju i za granicą. Dodatkowo nawiązałem z przedsiębiorcą współpracę, która dała mi możliwość rozwoju oraz szansę współpracy po zakończeniu doktoratu. Paradoksalnie, dodatkowe obowiązki wynikające z wymogów projektu przyśpieszyły prace związane z przygotowaniem pracy doktorskiej. Obecnie, po 3,5 latach studiów doktoranckich, jestem w przededniu oddania mojej pracy promotorowi, m.in. dzięki pracom wykonanym w ramach projektu.*

Projekt *Grant Plus* jest realizowany przez Wydział Gospodarki UMWD, w ramach Priorytetu VIII Regionalne kadry gospodarki, do 31 października 2015 roku. Więcej informacji na stronie www.grantplus.dolnyslask.pl.

Szkoła życia

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Stowarzyszenie Unia Przedsiębiorców Dolnego Śląska

Efektowna resocjalizacja tzw. trudnej młodzieży dzięki survivalowi, wolontariatowi oraz edukacji pomagającej ukierunkować się zawodowo stanowi główny cel innowacyjnego projektu Szkoła życia.

Wypracowany model wsparcia jest skierowany do młodzieży sprawiającej trudności wychowawcze, m.in.: podopiecznych zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich, ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, ośrodków socjoterapii, uczniów gimnazjów, wychowanków domów dziecka. W założeniu ma przyczynić się do bardziej efektywnej socjalizacji, ma również za zadanie wprowadzić ją i utrzymać w systemie edukacji, a co za tym idzie – dać szansę lepszemu startu w dorosłe życie.

Na potrzeby projektu opracowano i przetestowano program obejmujący miesięczny obóz survivalowy, warsztaty ukierunkowane zawodowo oraz wolontariat uwzględniający specyfikę „trudnej młodzieży” i indywidualną pracę z mentorem. Innowacyjnym rozwiązaniem są również przyjęte relacje opiekun-wychowanek w formie „jeden na jeden”.

SOCJOTERAPEUTYCZNE WARSZTATY GRUPOWE

Przed obozem zorganizowano warsztaty, które pomogły zintegrować młodzież i zbudować poczucie zaufania. Przygotowano się również praktycznie do wyjazdu survivalowego.

OBÓZ SURVIVALOWY

Miesięczny, wakacyjny obóz zorganizowano w Rudzie Sułowskiej, na terenie Stawów Milickich, uznanych za największy w Polsce rezerwat ornitologiczny. Wybór takiego miejsca, daleko od centrów turystycznych i wczasowych, dał młodzieży okazję do obserwacji i zapoznania się z przyrodą. Uczestnicy mogli nauczyć się, jak radzić sobie z zaskoczeniem, niepewnością, lękiem i strachem czy też z niecodziennymi sytuacjami – spotkaniem dzikich zwierząt w lesie lub nagłym załamaniem pogody.

– Organizacja obozu, który z założenia miał być prawdziwą szkołą przetrwania, okazała się problemem, ponieważ obowiązujące przepisy dotyczące organizacji wypoczynku dla młodzieży uniemożliwiały stworzenie prawdziwego survivalu. Musieliśmy zapewnić niezbędne warunki higieniczno-sanitarne, bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska. Trzeba było „nagimnastykować się”, aby (...) stworzyć młodzieży poczucie niepewności, niebezpieczeństwa i dreszczyk emocji – wyjaśnia Joanna Drapała, dyrektor projektu.

Elementem Szkoły życia były również prace na rzecz lokalnej społeczności np. pomoc przy zbiorach owoców, opieka nad zwierzętami, pomoc przy karmieniu ryb na łowisku oraz usuwaniu nadmiaru roślinności, sprzątanie części rezerwatu. Dlatego wybierając miejsce obozu, brano również pod uwagę bliskie położenie wioski i miasteczka.

Nastolatków zakwaterowano w namiotach harcerskich. Wspólnie z mentorami zbudowali bramę wejściową do obozu, przygotowali tablicę informacyjną, totem obozowy oraz suszarnię. Członkowie zespołu metodycznego pełnili w czasie obozu rolę opiekunów i przewodników, którzy pomagali, zachęcali i udzielali rad.

– (...) Spanie pod gołym niebem albo pod namiotami na kanadyjkach, często w trudnych i niesprzyjających warunkach pogodowych i przyrodniczych, wspólne śpiewanie przy ogniskach, tysiące przegadanych godzin powodowało, że pomiędzy młodzieżą a kadrą tworzyły się relacje pełne zaufania i bezpieczeństwa – wspomina Natalia Bryg, jedna z menterek. – Wspólnie budowaliśmy potrzebne nam do

codziennego życia m.in. drewniane stoły, przy których jedliśmy posiłki, boisko do gry, wędkę do łowienia ryb i wiele, wiele innych.

Survival służył kształtowaniu twórczego myślenia, innowacyjności i pracy zespołowej, a także budowaniu zaufania i kapitału społecznego.

Młodzież uczestniczyła w warsztatach terenoznawczych, proekologicznych, z zakresu udzielania pierwszej pomocy, kulinarnych, socjoterapeutycznych czy psychologicznych.

Podzieleni na cztery zespoły uczestnicy, brali udział w zawodach sportowych i grach terenowych, wykorzystując w praktyce umiejętności czytania mapy czy posługiwania się kompasem. Mieli za zadanie wspólnie przygotować miejsce do spania, zabezpieczyć i przetransportować składniki na posiłek, następnie własnoręcznie go przygotować (m.in. ugotować zupę w kociołku), pełnić nocną wartę w obozowisku i pilnować ognia. Wymagało to sprawnej organizacji i podziału obowiązków.

WARSZTATY UKIERUNKOWANE ZAWODOWO

Po powrocie z obozu zorganizowano warsztaty prowadzone przez doradcę zawodowego. Pod jego kierunkiem młodzi ludzie wspólnie dokonali diagnozy predyspozycji zawodowych i rozważali wybór odpowiedniej dla siebie szkoły. Następnie opracowali Indywidualny Plan Działania, odpowiadając sobie między innymi na pytania: jaki jest mój cel/marzenie? Dlaczego chcę to zrobić? Kto lub co może mi pomóc w realizacji mojego planu? Co stanie się ze mną, jeżeli tego nie zrobię? Dlaczego boję się to zrobić (ograniczenia)? Jakie będą działania prowadzące do celu (krótko i długoterminowe)? Co będzie później?

WOLONTARIAT W NGO I WSPÓŁPRACA Z MENTOREM

Ostatnim etapem było zaangażowanie się młodzieży w prace na rzecz organizacji pozarządowych. Dodatkowe wsparcie stanowiła indywidualna współpraca z mentorami, którzy, przygotowując podopiecznych do wolontariatu, zapewniali im wsparcie i pomoc, a następnie nadzorowali wykonywane przez nich zadania.

JAKIE KORZYŚCI ODNIEŚLI UCZESTNICY PROJEKTU?

– Przeprowadziliśmy badania ewaluacyjne, które wskazują, że zastosowanie survivalu w procesie dydaktycznym dokonuje efektywnych i pozytywnych zmian w strukturze wzorców zachowań

młodzieży trudnej. Wcześniejsze relacje i kontakty z rówieśnikami, opiekunami i innymi dorosłymi, z destruktywnych – opartych głównie na agresji, presji i labilności – norm zamieniły się na relacje zrównoważone, oparte na współpracy i konstruktywnym rozwiązaniu konfliktów, dyskusjach i negocjacjach – opowiada Sławomir Mazurek, prezes Unii Przedsiębiorców Dolnego Śląska.

– (...) nie mogę się doczekać kolejnego spotkania naszej grupy (...). To były moje najpiękniejsze wakacje. (...) Nauczyłem się rozpałać ognisko, wiązać różne węzły, wspinałem się po skrzynkach na linach, świetna była zabawa w podchody. Najmilej wspominam budowanie wartowni, łowienie małży z rzeki, prace przy koniach i nocny survival w lesie. Chciałbym w przyszłym roku jeszcze raz pojechać na taki obóz.

Fragm. art. z gazetki „Jowisz” wydawanej w Zakładzie Poprawczym w Jermianicach-Zdroju, autorem jest uczestnik projektu. – Najbardziej podobał mi się obóz, a zwłaszcza wszystkie zajęcia survivalowe, spanie w lesie pod gołym niebem, gotowanie zupy nad ogniskiem. To była niezapomniana przygoda, kiedy spaliśmy w lesie i złapała nas potworna burza, śpiwory były przemoknięte, wszyscy byli cali mokrzy i zmarznięci, ale nigdy tego nie zapomnę. (...) Fajnie było też jeździć do dzieciaków z Domu Dziecka, zawsze na nas czekały, pomagaliśmy w opiece, organizowaliśmy zabawy. Poznałem nowych znajomych i nadal utrzymuję z niektórymi kontakt, dzwoniemy do siebie z chłopakami z MOW-u.

– Najdłużej będę pamiętała różne warsztaty podczas obozu, wspinałam się na linach, uczyłam się gotować, np. jak zrobić jajecznicę nad ogniskiem, zrobić ciasto bez pieczenia, malować na sztalugach, pracować z koźmi. Wszyscy (...) byli fajni, choć czasami kłóciliśmy się, to brakuje mi ich wszystkich. Wychowawcy byli wyrozumiali, ciągle organizowali nam jakieś zajęcia, wycieczki do lasu, prace dla innych. Nigdy się nie nudziłam. (...) Marzenia? Moim marzeniem jest założyć własną restaurację, lubię gotować i to mnie interesuje. Najpierw jednak chciałabym się przyłożyć i skończyć szkołę, to dla mnie najważniejsze.

Projekt realizuje Stowarzyszenie Unia Przedsiębiorców Dolnego Śląska w partnerstwie z ARR Arleg SA, Starostwem Powiatowym Świdnica, Urzędem Miejskim w Świdnicy oraz Ibfl e.V. Bautzen w ramach Priorytetu IX PO KL Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

W ramach projektów innowacyjnych można realizować oryginalne pomysły, które umożliwiają kreatywne, elastyczne, wieloaspektowe oraz indywidualne podejście do uczestników projektu, do ich problemów i potrzeb. Projekty standardowe nastawione są na rozwiązywanie problemów przy pomocy sposobów znanych i sprawdzonych, natomiast innowacyjne szukają nowatorskich metod działania w obszarach, w których nie ma wypracowanych rozwiązań. Opisy wszystkich innowacyjnych projektów realizowanych w województwie można znaleźć na www.efs.dolnyslask.pl.

Sportowy Kapitał Ludzki

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego, obsługi ruchu turystycznego, kursy językowe, kurs na pracownika ochrony fizycznej oraz wiele innych, skierowanych zarówno do osób pracujących, przedsiębiorstw, jak również do pozostających bez zatrudnienia osób młodych – to działania współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dolnośląska Federacja Sportu, Dolnośląski Związek Piłki Nożnej oraz Polski Związek Karate Tradycyjnego z powodzeniem realizują projekty dotyczące integracji społecznej, aktywizacji zawodowej oraz rozwoju pracowników i przedsiębiorstw. Przyjrzyjmy się kilku z nich.

Dolnośląska Federacja Sportu od 2009 r. realizuje projekty współfinansowane z PO KL.

MENEDŻER NA MEDAL

240 osób pracujących i zaangażowanych w działalność sportową skorzystało z kursów szkoleniowych z zakresu opracowywania wniosków o dofinansowanie oraz zarządzania projektami sportowymi współfinansowanymi ze środków UE.

– *Choć szkolenie odbywało się w weekendy, zrealizowałam je ze 100% frekwencją, po prostu żał byłoby stracić choć jeden dzień! Poza niezaprzeczalną wartością merytoryczną dodało mi dużo odwagi – na tyle, że w jego następstwie podjęłam dalszą naukę w kierunku sportu i całkowicie się przebranżowiłam –* opowiada Katarzyna, jedna z uczestniczek.

EDUKACJA DLA SPORTU – SZKOLENIA JĘZYKOWE I INTERPERSONALNE DLA PRACOWNIKÓW ORGANIZACJI SPORTOWYCH I OSÓB AKTYWIE UCZESTNICZĄCYCH W ŻYCIU SPORTOWYM

Sylwia bardzo często wyjeżdża na zagraniczne zawody. Dla niej udział w projekcie był świetną okazją do podszkolenia języka angielskiego. Podobnie jak pozostali uczestnicy – skorzystała z kursów językowych, a także szkoleń interpersonalnych z zakresu zarządzania zespołem, negocjacji, różnic kulturowych, nawiązywania współpracy z zagranicznymi organizacjami sportowymi, promocji sportu oraz pozyskiwania sponsorów.

NIE SKOPIEMY EURO!!! SZKOLENIA DLA SŁUŻB OCHRONY Z WROCŁAWIA I POWIATU WROCŁAWSKIEGO

Projekt wpisał się w działania realizowane w związku z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012 na Dolnym Śląsku. 120 pracowników służb ochrony wzięło udział w kursach przygotowujących do egzaminów państwowych na pracownika ochrony fizycznej oraz do podjęcia zatrudnienia w służbach porządkowych i na stanowisku kierowników ds. bezpieczeństwa na imprezach masowych.

WOLONTARIAT – WŁĄCZ SIĘ

To kolejny projekt, który wspierał nasz region w przygotowaniach do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012. Osoby bezrobotne lub nieaktywne zawodowo miały szansę wziąć udział w szkoleniach, wolontariacie oraz stażach w organizacjach sportowych. Każdy z nich mógł skorzystać z Indywidualnej Ścieżki Rozwoju Zawodowego i uczestniczyć w szkoleniach, takich jak: animator czasu wolnego, pracownik służb informacyjnych i porządkowych, bezpieczeństwo imprez masowych, ratownictwo medyczne, obsługa ruchu turystycznego, a także kurs na prawo jazdy. W rezultacie uczestnicy zyskali kompetencje wymagane w branżach związanych z obsługą imprez sportowych oraz kulturalnych.

STRATEGIE NA MEDAL

Projekt skierowany do 160 dorosłych pracowników i członków dolnośląskich organizacji sportowych, realizowany w partnerstwie przez Dolnośląską Federację Sportu i Sports Project Management Group. Osiem cykli bezpłatnych szkoleń poświęcono zarządzaniu strategicznemu ukierunkowanemu na działalność sportową.

POŁĄCZENI SPORTEM

– *Dzięki temu projektowi zacząłem normalnie funkcjonować. Nabrałem pewności, że mogę coś zrobić, że mogę poznać przyjaciół i nie muszę się wycofywać* – tak Adrian podsumo-

wuje projekt, realizowany aktualnie w partnerstwie przez Dolnośląską Federację Sportu, Gminę Wrocław, Dolnośląski Instytut Doradczy, Klub Kibiców Niepełnosprawnych i WKS Śląsk Wrocław S.A. Uczestniczy w nim 75 osób w wieku od 16 do 24 lat, zagrożonych wykluczeniem społecznym i związanych ze środowiskiem kibiców, a 1/3 z nich stanowią niepełnosprawni. Zorganizowano kursy reintegracji społecznej, wolontariatu sportowego oraz zawodowe (pracownik call center, animator osoby niepełnosprawnej, technologie wykończeniowe w budownictwie). 25 osób po zakończeniu szkoleń rozpoczęło staże.

SPECJALISTKI W TURYSTYCE

W tym projekcie 144 kobiety z 71 dolnośląskich przedsiębiorstw branży turystycznej korzysta z praktycznych i ciekawych szkoleń z zakresu tworzenia i administracji stron internetowych, negocjacji i sprzedaży produktu turystycznego oraz zarządzania firmą i źródłami finansowania w turystyce. Podnosząc swoje kwalifikacje i umiejętności, przyczyniają się do rozwoju usług turystycznych w naszym regionie.

DOLNOŚLĄSCY SPORTOWCY NA RYNEK PRACY

W projekcie realizowanym do 2015 roku wsparcie uzyska 200 mieszkanki i mieszkańców Dolnego Śląska zagrożonych wykluczeniem społecznym, którzy są albo byli instruktorami, trenerami lub zawodnikami sportowymi. Zaplanowano w nim indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, szkolenia kompetencji społecznych i sportowych oraz zawodowe w branżach: sport, rehabilitacja, informatyka, turystyka, hotelarstwo i gastronomia. Dopełnieniem tych działań będzie oferowany wolontariat, staż oraz e-learningowy kurs języka angielskiego.

Równie aktywnie o środki zabiega Dolnośląski Związek Piłki Nożnej, który realizację projektów rozpoczął w 2011 roku.

PRZYGOTOWANIA DO EURO 2012 – RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Efektom realizacji projektu była poprawa wizerunku i rozpoznawalności regionu wrocławskiego, wałbrzyskiego, jeleniogórskiego i legnickiego wśród turystów. Bazując na zaangażowaniu przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji społecznych, których członkowie (80 osób) uczestniczyli w warsztatach z zakresu sportu, turystyki i zarządzania, zawiązano cztery partnerstwa lokalne oraz dokonano aktualizacji regionalnych strategii rozwoju w związku z Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej 2012.

ZARZĄDZAJ NA SPORTOWO

Dzięki udziałowi w projekcie 260 pracowników i członków dolnośląskich organizacji sportowych nauczyło się, jak pro-

fesjonalnie przygotować i obsługiwać wydarzenia sportowe. Uczestnicy poznali m.in. zasady programowania zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz organizacji zawodów. Zyskali także umiejętności dające podstawy do prowadzenia klubów, ośrodków sportu i rekreacji.

BIAŁE KOMPETENCJE – DOSTOSOWANIE DO POTRZEB REGIONALNEGO RYNKU

Aktualnie realizowany projekt związany jest z niewystarczającą liczbą specjalistów medycyny sportowej. Dzięki niemu 30 lekarzy ukończy kurs wprowadzający do specjalizacji w tym zakresie, a 60 fizjoterapeutów pozna specyfikę dysfunkcji ruchowych wynikających z uprawiania różnych dyscyplin oraz metody ich diagnozy i leczenia.

WORLD GAMES 2017 – BŁĘKITNYM OCEANEM KONKURENCYJNOŚCI DOLNOŚLĄSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

W 2017 roku Wrocław będzie areną *World Games* – zawodów w dyscyplinach nierozgrywanych na igrzyskach olimpijskich. Impreza tej rangi wpłynie na popularyzację dyscyplin, do których należy m.in. karate tradycyjne. To z kolei zwiększy zapotrzebowanie na profesjonalną kadrę instruktorską i przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy. W projekcie uczestniczy 85 pracowników dolnośląskich mikro- i małych przedsiębiorstw związanych z uprawianiem dalekowschodnich sztuk walki oraz pracowników tzw. białych zawodów. Zaplanowano dla nich szkolenia podnoszące kwalifikacje, m.in. zarządzanie i promocja w sporcie, rekreacja ruchowa oraz zapobieganie urazom i kontuzjom w sporcie. Dzięki udziałowi w projekcie uzyskają uprawnienia instruktorskie w zakresie rekreacji ruchowej ze specjalnością instruktora samoobrony. Zdaniem większości uczestników poznanie innych sztuk walki oraz nawiązanie współpracy na poziomie szkoleniowym i personalnym umożliwi urozmaicenie i poszerzenie oferty zajęć, zarówno w zakresie sportu zawodniczego, jak również amatorskiego i rekreacyjnego. Projekt realizują w partnerstwie Polski Związek Karate Tradycyjnego i Klub Karate Tradycyjnego KOBU.

Europejski Fundusz Społeczny 2014-2020 na Dolnym Śląsku

Ponad 2 miliardy euro na działania wpisane w 10¹ Osi priorytetowych w ramach 9 celów tematycznych – tak w liczbach można przedstawić projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020). Ze środków EFS współfinansowane będą działania zaplanowane w ramach trzech Osi: 8 – Rynek pracy, 9 – Włączenie społeczne, 10 – Edukacja.

Dodatkowo działania społeczne zostaną wsparte przez infrastrukturę współfinansowaną ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Są to dwie Osi: 6 – Infrastruktura spójności społecznej oraz 7 – Infrastruktura edukacyjna.

RYNEK PRACY – 8. OŚ PRIORYTETOWA

Celem Osi będzie wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników, który zostanie osiągnięty poprzez realizację działań w ramach 5 priorytetów inwestycyjnych (PI). Obok znanych już kierunków interwencji, takich jak wspieranie samozatrudnienia (za pośrednictwem instrumentów bezwrotnych, zwrotnych oraz mieszanych), czy tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, pojawiły się działania na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego. Wsparcie to skierowane będzie do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na konieczność opieki nad członkami rodziny. Interwencja będzie również obejmować wdrożenie *idei flexicurity*².

Nowością będzie wsparcie udzielane w ramach priorytetu *Aktywne i zdrowe starzenie się*. RPO WD przewiduje wsparcie z zakresu przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalając im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia. Interwencja będzie również obejmować priorytetowe programy w zakresie profilaktyki zdrowotnej służące wspieraniu aktywności zawodowej. Działania będą obejmowały także programy rehabilitacji ułatwiającej powrót do pracy.

¹ 11. Oś priorytetowa to Pomoc Techniczna.

² Flexicurity to zintegrowana strategia równoczesnego zwiększania elastyczności i bezpieczeństwa pracy. Termin flexicurity pochodzi od angielskich wyrazów: „flexibility” – elastyczność i „security” – bezpieczeństwo. Celem flexicurity jest zagwarantowanie wysokiego poziomu pewności pracy (możliwości szybkiego znalezienia pracy na każdym etapie życia zawodowego) i szans rozwoju zawodowego w warunkach szybko zmieniającej się gospodarki. Model flexicurity zakłada wprowadzenie rozwiązań umożliwiających szybkie zmiany w życiu zawodowym, stanowiące bardziej korzystne rozwiązania dla pracownicy (źródło <http://zielonalinia.gov.pl/Czym-jest-flexicurity-4698>).

Zadania, które dotychczas były realizowane w części Priorytetu VIII PO KL, zostaną włączone do obszaru rynku pracy. Wsparcie w ramach PI *Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian*, skierowane będzie do MŚP oraz ich pracowników i obejmie rozwój ich kwalifikacji, a także działania nastawione na zdobycie umiejętności dostosowywania się do zmian gospodarczych w regionie.

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE – 9. OŚ PRIORYTETOWA

Celem Osi będzie włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia poprzez realizację działań w ramach 3 priorytetów inwestycyjnych. Obok obecnie znanych już działań, takich jak aktywna integracja osób dotkniętych wykluczeniem czy wsparcie na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej, pojawił się nowy priorytet inwestycyjny: *Dostęp do wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych*. Wsparcie to polegać będzie na świadczeniu usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności oraz jakości. Realizowane przedsięwzięcia będą dotyczyć systemu opieki nad osobami niesamodzielnymi i w podeszłym wieku, opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej, a także środowiskowych form pomocy i samopomocy.

Do działań z zakresu *Aktywnej integracji* włączono społeczność marginalizowaną, wspierane dotychczas w ramach komponentu centralnego PO KL. Zgodnie z zapisami projektu RPO WD 2014-2020 interwencja skierowana będzie do osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, osób u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, osób z zaburzeniami rozwoju, cierpiących na choroby otępienne, a także osób odbywających karę pozbawienia wolności, przebywających w zakładach poprawczych, schro-

niskach dla nieletnich, będących pod opieką ośrodków kuratorskich oraz osób z romskiej mniejszości etnicznej.

EDUKACJA – 10. OŚ PRIORYTETOWA

Celem Osi będzie podniesienie jakości i dostępności edukacji poprzez realizację działań w ramach 3 priorytetów inwestycyjnych. Ważnym zadaniem pozostanie nadal tworzenie nowych miejsc w ośrodkach edukacji przedszkolnej oraz uruchamianie nowych przedszkoli i alternatywnych form opieki nad dziećmi.

Równy dostęp do edukacji podstawowej i gimnazjalnej zostanie zapewniony dzięki realizacji inicjatyw związanych z kształtowaniem kompetencji kluczowych, w szczególności nauki języków obcych, nauk techniczno-przyrodniczych i cyfrowych, umiejętności pracy zespołowej i kreatywności, a także postaw przedsiębiorczych wśród uczniów. Podobny zakres interwencji będzie miał miejsce w szkołach ponadgimnazjalnych.

Projekt RPO WD przewiduje także wsparcie nauczycieli w zakresie podnoszenia poziomu ich kompetencji.

Ponadto podejmowane będą działania na rzecz zwiększenia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego oraz dostosowania kierunków kształcenia zawodowego do regionalnych uwarunkowań rynku pracy i gospodarki. Z pewnością zainteresowaniem będzie cieszyć się wsparcie na rzecz osób dorosłych chcących podnieść poziom swoich umiejętności, wiedzy i kompetencji w zakresie języków obcych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, kończące się powszechnie uznawanymi certyfikatami.

Więcej informacji o założeniach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 na stronie www.umwd.dolnyślask.pl

Osie towarzyszące: Infrastruktura spójności społecznej oraz Infrastruktura edukacyjna

Infrastruktura spójności społecznej

- infrastruktura społeczna (domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy, hospicja, ośrodki opieki paliatywnej)
- infrastruktura opieki nad dziećmi do lat 3
 - infrastruktura zdrowotna (placówki ochrony zdrowia oraz uzdrowiska)
- rewitalizacja zdegradowanych obszarów, na których doszło do kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych

Infrastruktura edukacyjna

- infrastruktura przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego
- infrastruktura szkół podstawowych i gimnazjalnych (w tym wyposażenie laboratoriów, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych)
- infrastruktura szkół ponadgimnazjalnych (centra kształcenia zawodowego)
- infrastruktura szkół kształcenia zawodowego (tworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej)

DANE KONTAKTOWE

Instytucja Pośrednicząca PO KL

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Funduszy Europejskich
Punkt informacyjny i naboru wniosków PO KL
ul. Mazowiecka 17, pokój nr 0004, 50-412 Wrocław
tel.: 71 776 96 17, 71 776 96 03, 71 776 95 51
e-mail: promocja.efs@dolnyslask.pl
www.efs.dolnyslask.pl

Instytucja wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia)

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Punkt Informacyjny
ul. Armii Krajowej 54, pokój nr 100, 50-541 Wrocław
tel.: 71 39 74 110, 71 39 74 111
bezpłatna infolinia: 800 207 097 oraz 800 300 376
e-mail: promocja@dwup.pl; www.pokl.dwup.pl

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego na Dolnym Śląsku

ROEFS we Wrocławiu

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
pl. Solidarności 1/3/5, pokój nr 415, 53-661 Wrocław
tel.: 71 780 90 79, faks: 71 796 30 00
e-mail: info_wroclaw@roefs.pl; www.wroclaw.roefs.pl

ROEFS w Jeleniej Górze

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
ul. Bankowa 36, III piętro, 58-500 Jelenia Góra
tel./faks: 75 642 20 00
e-mail: info_jeleniagora@roefs.pl; www.jeleniagora.roefs.pl

ROEFS w Wałbrzychu

(prowadzony przez Unię Przedsiębiorców Dolnego Śląska
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. Dmowskiego 22, 58-300 Wałbrzych
tel.: 74 666 60 44
e-mail: info_walbrzych@roefs.pl; www.walbrzych.roefs.pl

ROEFS w Legnicy

(prowadzony przez Agencję Rozwoju Regionalnego ARLEG SA
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. T. Kościuszki 25/1, 59-220 Legnica
tel.: 76 862 58 15, faks: 76 862 58 25
e-mail: info_legnica@roefs.pl; www.legnica.roefs.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

